

PROBLEM KATEHIZACIJE NA PRIMJERIMA

(Može li se ili ne može? Šta kažu činjenice?)

Inicijativa i veledušnost uvijek su glavna stvar u duhovnoj pastvi. Tko radi, uspijeva. »Deus incrementum dat« (1. Kor. 3, 6, 7.). Tko povede, ljudi za njim i polaze. »Tko traži, nalazi« (Mat. 7, 8.; Luk. 11, 10.). Nađe i suradnika; nađe i sredstava.

Nije — zbog drugih razloga — zgodno iznositi primjere i ako je to zapravo metoda koja najbolje uvjerava; dokaz koji je najteže pobiti; sugestija koja se silovito nameće ljudima dobre volje i neodoljivo ih povlači za sobom. »Exempla trahunt!«

Ne ćemo ni mi iznositi konkretnih primjera, i ako bismo mogli. Malo tko da ih nije doživio. I kad ih ne traži. Samo čuješ kako neka dobra duša iz Zagreba, iz Beograda, iz Sarajeva pomaže tamo negdje daleko u Dalmaciji ili u Boki Kotorskoj mladoga svećenika kojega nikada u životu nije ni vidjela, s kojim još nije ni riječi progovorila: čula je slučajno od nekoga za njega kako je valjan, koliko radi, kako se pati, i — šalje mu svaki mjesec svoj prilog, kupi za njega, prema mu pakete i crkvene stvari. Samo se začudiš kad odjednom u ispovjedaonici konstatiraš da dvije tri osobe u istom gradu ni ne znajući jedna za drugu vode paralelno brigu o potrebama neke crkve u gradnji ili neke dobrotvorne akcije u nekom selu kojemu znadu samo ime: čitave »bale« idu tamo haljina i ruha; vezivo, antipendiji, ćilimi, slike. Samo zineš kad te negdje na strani dok putuješ stanu pitati — i u ovoj sakristiji i u onoj, i u ovom samostanu i u onom — za nekog mladog planinskog župnika ili kapelana: više o njemu znadu nego ti koji si mu prvi susjed. Sve će za njega učiniti. Koja i lokalna akcija u župi nema svojih oduševljenih pomagača, širitelja, revnitelja, financiera? Još se nikada ništa nije u crkvenom životu započelo, a da je zapelo samo na manjku suradnika i sredstava. Ako je zapelo, uvijek je skoro zapelo na indolenciji ili na zamoru onih koji su akciju povelili a onda stali na pola puta: »Hic homo coepit aedificare et non potuit consummare«! (Luk. 14, 30).

U vjernicima ima često više religioznog idealizma, nego u nama svećenicima. I više požrtvornosti. I više agilnosti. Ali naše je da počnemo. Od nas mora doći inicijativa. Položaj nam je takav. Zvanje nam je takvo. Ljudi, i kad nešto žele, i kad

nešto konkretno nose u glavi, neće mimo nas: čekaju da ih povedemo. Priznaju nam auktoritet i vodstvenu ulogu. Osjećaju instiktivno na komu je u Crkvi glavna odgovornost i tko je prvi pozvan da zasuče rukave.

Može se. Sa suradnicima ili bez suradnika. Može se i u katehizaciji. I tu: tko radi i uspijeva. I za to govore činjenice. A »contra factum non valet argumentum!«

Naivno bi bilo reći da na polju katehizacije ne postoje problemi i poteškoće. Da se treba samo odlučiti i započeti, da treba samo proglasiti sate katehizacije sa oltara, pa da će se crkva ili dvorana odmah napuniti sa 100, 300, 400, 900 djece: već kako je koja župa velika. Mnogi se svećenici godinama iskreno trude pa opet ne ide. Ili bolje rečeno: ide, ali mršavo. Na jednom su mjestu prilike puno nepovoljnije nego na drugom. Negdje je katehizacija decenijima prije zanemarivana: i ona školska dok je još bila obligatna. Nema svatko ni organizacijskog talenta. A nema ni takta ni osobne atraktivnosti: momenta koji je kad se radi o omladini uvijek presudan. Netko ne može — zbog starosti ili bolesti — a netko i neće da se »previše« napreže.

Samo, činjenica je i to, da bitke za katehizaciju djece nijesmo nikada izgubili i bez svoje krivnje: veće, ili manje. Nitko tko je s njom doživio totalan neuspjeh ne može reći da je učinio sve što je mogao i da je, napuštajući bojište, napravio gestu dostojnu apostola i pastoralno korektnu. Tko je god ozbiljno, ustrajno, savjesno i požrtvovno radio, uspio je koliko toliko. I uvijek je, makar i pomalo, išao naprijed.

A neki su — i nad tim se svi moramo zamisliti — polučili i velike, izvanredne uspjehe. I u okolnostima koje nijesu bile puno bolje nego na drugim župama. I u krajevima gdje inače sa vjerskom poukom općenito ne stoji nimalo sjajno.

Ima gradskih župa — možemo im uvijek navesti ime — gdje hiljadu katoličke djece pohada vjeronaučnu obuku: što iz grada, što iz okolnih sela. Ima osrednjih radničkih župa gdje je mladi svećenik za dva tri mjeseca podignuo broj polaznika vjeronauka na 500. Ima opet osrednjih župa u gradsko-radničkom predgrađu gdje već godinama broj polaznika vjeronauka ne slazi ispod 400. Ima provincijskih župa gdje praktično sva katolička mladež — i ona iz viših srednjih škola — dolazi na katehizaciju: sa 95 posto. Ima primitivnih seoskih župa sa 200 redovitih polaznika. Ima velikih i rasutih župa gdje je sistemom ekskurentne pouke po selima bilo obuhvaćeno 500, 600 djece, omladinaca i omladinki: preko 50 posto.

Pred takvim činjenicama — ne pričama — nije lako reći:
»Ne može se. Iluzorni su svi pokušaji!«

Nijesu iluzorni ako se radi. Samo dakako nijedan od ovih velikih uspjeha nije bio otkupljen i bez velike cijene. Ti se ljudi nijesu žalili. Dao se je čovjek sav na to. I govorio je. I čitao je s oltara prema maticama djecu koja dolaze a ružio onu, koja ne dolaze. I djeci je na svaki način olakšavao pohod vjeronauka. I brinuo se da ne ozebu u crkvi. I prostirao im rogožine. I donosio im u crkvu električne peći. I gradio im čekaonicu i dvoranu. I pjevao je s njima. I vježbao s njima deklamacije. I nabavljao slike i dijapozitive. I kupovao im katekizme i časopise. I uvodio đачke i večernje Mise. I neprestano agitirao među vjernicima za katehizaciju. I bio spreman na kojekakve smetnje i neprilike.

Nitko ne kaže da je problem katehizacije lak. Ali nije nerješiv. Pastorizacija i apostolat nikada nijesu bili ni zabava ni amaterstvo. Oni su uvijek znoj i krv srca. Apostolski Pavli mogli su i mogu sve. Oni se ničega ne boje i ni pred čim ne uzmiču (Dj. Ap. 20, 24.).

»Potuerunt isti et istae...«

Dr Čedomil Čekada

BOGORODICE DJEVICE PREČISTI ZARUČNIK

(Sv. Pijo X)

6. ŠTOVANJE SVETOG JOSIPA

Općenito je pravilo u svrhunaravnom redu: što je netko na zemlji bio bliži Bogu, to će mu biti bliži i u nebu, a prema toj blizini se određuje i naša pobožnost i naše štovanje Božjih ugodnika. Samo Presvetom Trojstvu i božanskom Spasitelju dugujemo kult, to jest religiozno štovanje, klanjanja i kult latrije. Svim svecima i anđelima kult dulije.

Već je često puta isticano da se pobožnost prema svetom Josipu i njegov kult malo pomalo i kasno javljaju u Crkvi. Dok to priznajemo, moramo učiniti nekoliko distinkcija. Najprije, drugo je privatna pobožnost i privatni kult, a drugo javno štovanje — Zatim, privatno se štovanje može ograničiti na pobožnost pojedinaca, a ono se može odraziti i u djelima Otaca i crkvenih pisaca. Napokon, u našem